یوسا: ترامپ دلقک است!

«ماریو بارگاس یوسا» رمان‌نویس و فعال سیاسی پرویی، «دونالد ترامپ» نماینده حزب جمهوری‌خواه در انتخابات آتی ریاست جمهوری آمریکا را "دلقک ونژادپرست" خواند. به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، «ماریو بارگاس یوسا» نویسنده پرویی برنده نوبل ادبیات که شدیدا در عرصه سیاست هم فعال است، گفت: دونالد ترامپ یک دلقک ونژادپرست است و برای آمریکا یک خطر محسوب می‌شود.

گزارش ادبی

مشروطه ادبیات و تاریخ را ضابطه مند کرد

علیرضا حیدری - « ایران بین دو انقلاب» نوشته یرواند آبراهامیان کتابی بود که برای هشتمین جلسه نقد کتاب «سرای فردوسی» انتخاب شده بود و شامگاه پنج شنبه با حضور دکتر محسن شانه چی، مترجم کتاب و عبدا... کوثری، مترجم نام‌آشنای کشورمان، دکتر خزاعی فر و جمعی از علاقه مندان نقد شد. در ابتدای این جلسه عبدا... کوثری این کتاب که فضای فاصله دو انقلاب مشروطیت و انقلاب اسلامی را بررسی می کند ،یکی از بهترین کتاب ها در این حوزه معرفی کرد و گفت: این کتاب به همین دلیل بارها چاپ شده است. به نظرم برای اینکه جایگاه این کتاب مشخص شود باید به دوره قبل از این کتاب اشاره کرد. آبراهامیان هنوز هم می نویسد و محور کارش همین دوره معاصر است.

این مترجم افزود: بسیار شنیده ایم که مشروطیت یک جنبش سیاسی است در حالی که بعد فرهنگی آن شکل دهنده کل فرهنگ امروز ماست . ما با مشروطه وارد جهان شدیم. آغاز این حرکت به تلاش های عباس میرزا و اعزام به خارج و آوردن چاپ بر می گردد. بنابراین این حرکت خیلی وسیع است و حرکتی است که ادبیات ، نقد، ترجمه و تئاتر ما را شکل داد. در این دوره میرزا فتح علی آخوند زاده تئاتر را به ایران معرفی کرد. خود او نیز اولین نقدهای علمی را نوشت مثل نقد او به قصیده سروش اصفهانی. حتی می توان گفت «آیینه سکندری» میرزا آقاخان کرمانی آغاز نگرش علمی به تاریخ است . وی اشاره ای به ادبیات این دوره کرد و افزود: نمونه های اول داستان نویسی در همین دوران شکل گرفت. ترجمه به معنایی که ما امروز می شناسیم در همین دوره بود. مثل ترجمه «اتللو» از قره گوزلو که هنوز یکی از بهترین ترجمه هاست یا کار میرزا حبیب اصفهانی در ترجمه «حاجی بابای اصفهانی» و نمونه های دیگر.

از این گذشته تلاش در شعر را هم نمی توان نادیده گرفت شما نیما را نمی توانید بلافاصله پس از سروش اصفهانی و قاآنی قرار دهید و یا آنچه به اسم شعر مشروطه داریم با نام هایی مثل بهار و عارف و عشقی و دیگران که ارتباطشان با عموم مردم هم کم نبود، این ها همه در یک حرکت ۷۰-۶۰ ساله از نیمه عصر ناصری شکل می گیرد. شاید بشود گفت مشروطه ادبیات و تاریخ را ضابطه مند کرد.

کوثری با اشاره به این که در این دوره از تاریخ منابعی داریم که به شناخت آن تاریخ کمک کرد و زیاد هم بود گفت: مهمتر از همه کار احمد کسروی بود. او تحلیل نمی کند ولی تاریخ را روایت می کند. وی در ادامه از فریدون آدمیت یاد کرد که در دهه های بعد کارهای تاریخی حول محور مشروطیت انجام داد. در ادامه دکتر شانه چی به تشریح چگونگی ترجمه این کتاب پرداخت و نکاتی را مطرح کرد و گفت: این کتاب در باب تحولات این ۷۰ سال نکات شیرینی دارد و به مسایل اجتماعی خوب پرداخته است. در این کتاب به طبقات اجتماعی اشاره می کند که در کتاب های دیگر کمتر به آن پرداخته شده است. دکتر خزاعی فر، مترجم هم در سخنانی با اشاره به داوری درباره این کتاب گفت: معمولا باید یک کتاب تاریخی را با کتاب دیگر مقایسه کرد ولی در سال های اخیر این گونه نیست و به شیوه های تاریخ نویسی توجه داریم. شاید بشود گفت هیچ تاریخی عینیت ندارد و بیشتر روایت تاریخی مطرح است. این به این معنا نیست که روایت ها معتبر نیست. در ادامه جلسه پرسش و پاسخ با حضور حاضران برگزار شد.

همایش «۱۷۰ سال کتابخوانی با هزار و یک شب» مطرح شد

«هزار و یک شب» ایرانی است

همایش «۱۷۰ سال کتابخوانی با هزار و یک شب» صبح چهارشنبه ۱۲ اسفند با حضور جمعی از پژوهشگران حوزه ادبیات کلاسیک ایران و به همت موسسه خانه کتاب در سرای کتاب این موسسه در تهران برگزار شد. به گزارش مهر، محمد جعفری قنواتی پژوهشگر در حوزه فرهنگ مردم در ابتدای سخنانش با اشاره به پژوهش های مختلفی که پیرامون هزار و یک شب تاکنون انجام شده است، گفت: درباره منشأ این اثر دیدگاه‌های متناقضی ارائه می‌شود ولی همین دیدگاه‌ها بر بستر یک واقعیت شکل گرفته‌اند؛ واقعیت هزار و یک شب، درواقع ساختار آن است. ما در ادبیات داستانی عرب و تا سده سوم، ساختار داستان در داستان و یا تودرتو را سراغ نداریم در حالی که در ادبیات ایرانی و هندی، این ساختار سابقه داشته است. درواقع تا قرون پنجم و ششم، شیوه داستان‌پردازی در ایران الگو گرفته از همین ساختار بوده است. حتی ایرانی‌ها با اصطلاح علمی ساختار «داستان در داستان» آشنا بوده‌اند.

این پژوهشگر با ذکر نمونه‌هایی در تایید مدعای خود گفت: یکی دیگر از مؤلفه‌هایی که باعث مناقشه درباره منشأ هزار و یک شب شده است، اشاره‌های دقیق و خدشه‌ناپذیری است که مسعودی نسبت به ابن ندیم درباره این اثر بیان کرده است. وجود انبوه داستان‌های عربی در هزار و یک شب موجب شده که برخی این اثر را کاملاً عربی بدانند. ما با توجه به این داستان‌های انبوه و نیز اینکه ساختار هزار و یک شب یک ساختار ادبی ایرانی است، نتیجه می گیریم که هزار و یک شب اثری ایرانی است. جعفری قنواتی همچنین گفت: یکی از مجموعه داستان‌هایی که به صورت یکجا از اثری دیگر وارد هزار و یک شب شده است، حکایت‌های خانواده برمکی برگرفته از کتاب «اخبار برامکه» است که تألیف آن به قبل از سده پنجم برمی گردد. وی در توضیح علت تأخیر در انتشار متن فارسی هزار و یک شب، ضمن تایید وجود کتاب‌هایی مشابه این اثر در آن دوره از تاریخ ایران همانند «جامع‌الحکایات» در عین حال گفت: مسئله دیگر و به نظر من اصلی‌ترین دلیل در بیان علت تأخیر در انتشار متن فارسی هزار و یک شب، عربی دانی اهل کتاب در ایران بوده است؛ کما اینکه شما تا قبل از مشروطه هیچ کتابی را نمی‌توانید پیدا کنید که از عربی به فارسی ترجمه شده باشد چرا که فرض اصلی اهل کتاب در ایران این بوده که مخاطبان آثارشان همگی زبان عربی را بلد هستند.

در ادامه این مراسم پروفسور اُلریش مارزُلف، پژوهشگر اتریشی در حوزه ادبیات کلاسیک و فرهنگ عامه ایرانی و عضو آکادمی علوم گوتینگن در سخنانی در این همایش با اشاره به دو مسئله ای که موجب شده محققان ایرانی کمتر به اثر معروف هزار و یک شب بپردازند، گفت: نکته اول، تاریخ است؛ ما در تاریخ چندین مستند در اختیار داریم که نشان می‌دهد ترجمه هزار و یک شب از پهلوی به عربی صورت گرفته است. ما در زبان فارسی کتابی داشته ایم با نام «هزار افسان» یا (هزار افسانه) که البته در اینجا مراد از کلمه «افسان»، «خرافه» بوده است.

وی افزود: ما از طریق مسعودی و ابن ندیم متوجه می شویم که ترجمه هزار و یک شب با عنوان «الف لیله» وجود داشته است. در اواسط قرن سوم هجری (نهم میلادی) کتابی از عبدا... ابن عبدالعزیز کاتب با نام «الکُتاب وصفه الدوات و القلم و تفسیر هما» داریم که موضوع آن مربوط به کارهای منشی‌ها است. در جایی از این کتاب هم گفته می‌شود که عبدا... ابن مقفع چند کتاب را ترجمه کرده که یکی از آنها هزار و یک شب است.

این پژوهشگر اتریشی حوزه ادبیات کلاسیک و فرهنگ عامه ایرانی همچنین در پاسخ به این پرسش که چرا در ایران ترجمه هزار و یک شب با تاخیر بسیار زیاد نسبت به نسخه عربی آن انجام شده است، توضیح داد: ما می‌دانیم که نسخه عربی هزار و یک شب از قرون پنجم و ششم هجری موجود بوده است و حتی اولین ترجمه ای که به غیر از زبان عربی از این اثر صورت می گیرد، ترکی است، اما چرا در ایران، در قرن دهم هجری این اثر ترجمه می‌شود؟ علت این مسئله این است که شاید نیازی به این اثر احساس نمی‌شده و این نیاز به شکل واقعی وجود نداشته است. وی در عین حال گفت: البته ما بعد از انتشار ترجمه فارسی هزار و یک شب، تازه متوجه می شویم که این افسانه‌ها چقدر جالب است! نکته دیگر اینکه کتاب‌های دیگری هم وجود داشتند که تقریبا همان نیازهایی را که هزار و یک شب پاسخ می‌دهد، برآورده می کنند. اثری مانند «جامع الحکایات»، یک نمونه است. قدیمی ترین نسخه آن در قرن ۱۶ میلادی منتشر شد، اما ترجمه این اثر به زبان عثمانی- ترکی در قرن ۱۴ میلادی منتشر شده است و این نشان می‌دهد که نسخه اصلی جامع الحکایات زودتر از نسخه ترکی آن منتشر شده است و در همین حال مضمون قصه‌های جامع الحکایات تا حدی مشابه قصه‌های هزار و یک شب است.

تلویزیون

تجلیل از سلحشور و طالب زاده در جشن یک سالگی شبکه «افق»

۱۲ اسفندماه مراسم سالگرد یک سالگی شبکه افق با حضور محمد سرافراز رییس سازمان صداوسیما، رضا پورحسین قائم مقام معاون سیمای رسانه ملی، سیدجواد رمضان نژاد مدیر شبکه افق، نادر طالب زاده و جمعی از دست اندرکاران، برنامه سازان و مخاطبان این شبکه برگزار شد.

به گزارش مهر، در این مراسم از محمد حسین مهدویان به دلیل کارگردانی نماهنگ «چشم به راه» که با موضوع شهدای غواص ساخته شده بود تجلیل شد. در بخشی از این مراسم از یک خانواده به انتخاب شبکه افق تجلیل شد که پدر این خانواده یک روحانی جانباز بود و پیش از این مستندی از وی در شبکه افق پخش شده بود.

تجلیل بعدی این مراسم به فهیمه محمدی همسر یک جانباز شیمیایی اختصاص داشت که با همسر خود روی سن آمد. جانباز شیمیایی که به سختی و با دستگاه روی سن آمد تاثر مخاطبان را برانگیخت و بعد از تجلیلی که صورت گرفت با همراهی چند تن سالن را ترک کرد. تجلیل از فرج... سلحشور و نادر طالب زاده (مجری) از دیگر قسمت های این برنامه بود.

ادبیات

مقایسه شاملو و اخوان از نگاه امیری اسفندقه

امیری اسفندقه گفت: احمد شاملو صاحب آوازه و مهدی اخوان ثالث صاحب آواز و آوازه است؛ اگر تراز وی مقایسه داشته باشیم، با همه احترامی که برای اشعار بامداد قائل هستم اما رای ام را به اخوان می‌دهم. به گزارش مهر، نشست «ادب در ادبیات فارسی» شب پنجشنبه، ۱۳ اسفندماه؛ روز سوم از پنجمین دوره آموزشی شعر جوان انقلاب اسلامی (آفتاب گردان‌ها) با حضور مرتضی امیری اسفندقه در سالن شهید حسین فهمیده برگزار شد. نویسنده کتاب «دارم خجالت می کشم از این که انسانم» با بیان اینکه احمد شاملو صاحب آواز و مهدی اخوان ثالث صاحب آواز و آوازه است، اظهار کرد: آثار اخوان دارای ثبات است. من معتقدم که نه حق با افرادی است که می گویند نه شعرِ شعور، نه حق با افرادی است که می گویند نه بی‌شعورِ بی‌شعور بی‌شعور. نویسنده کتاب «مکتوب شرق» با بیان اینکه مرگ فروغ در جوانی باعث شده که شعر سپید نگویید و از نظر من این نکته مثبت است، اظهار کرد: در هر حال فروغ در پایان به عاقبت بخیری رسید؛ هم از نظر کلام و هم پیام. استاد قهرمان نیز معتقد بودند که خوب شد که فروغ شعر سپید نسرود.

چهره‌ها و خبرها

توصیه کیمیایی

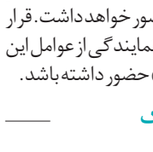

مسعود کیمیایی مدیر کارگاه آزاد فیلم در اختتامیه هفتمین جشنواره کارگاه آزاد فیلمسازی از جوانان خواست سراغ موضوعات کمدی مبتذل نروند و به جای آن فیلم‌های اجتماعی بسازند. وی از افخمی هم تجلیل کرد و گفت: افخمی را خیلی دوست دارم چون شجاع و جسور است و مهم‌تر اینکه هر کاری که دلش بخواهد، می‌کند.

اصلانی، قاتل اهلی

در حالی که فیلمنامه «قاتل اهلی» مسعود کیمیایی آخرین مراحل بازنویسی را می گذراند، فرهاد اصلانی برای بازی در فیلم جدید مسعود کیمیایی در حال مذاکره است. اصلانی پیش از این با کیمیایی همکاری نداشته اما با تهیه کننده «قاتل اهلی» منصور لشکری قوچانی در «عصر یخبندان» و «کوچه بی‌نام» همکاری داشته است. به جزوی، عبدا... اسکندری که سال‌ها پیش در «گوزن‌ها» همکار کیمیایی بود به عنوان چهره پرداز از دیگر گزینه‌های «قاتل اهلی» است.

حسین یاری به سوئد می‌رود

فیلم سینمایی "آوا" به کارگردانی سیامک کاشف آذر در دومین حضور بین‌المللی خود در بخش مسابقه فیلم‌های بلندسی‌وسومین جشنواره بین المللی فیلم «باف» که با محوریت مسائل کودکان و جوانان، از ۱۴ تا ۱۹ مارس (۲۴ تا ۲۹ اسفند ۱۳۹۴) در شهر مالموی سوئد برگزار می‌شود، حضور خواهد داشت. قرار است حسین یاری بازیگر این فیلم به نمایندگی از عوامل این اثر سینمایی در جشنواره فیلم «باف» حضور داشته باشد.

شاید چرخ فلک

بهناز جعفری، اندیشه فولادوند و لیلا اوتادی از جمله بازیگرانی هستند که در تازه‌ترین محصول شبکه سه سیما با عنوان فعلی «ز کردارها تا چه آید به چنگ» به ایفای نقش می‌پردازند. تصویربرداری این مجموعه که احتمال دارد عنوان «چرخ فلک» برای آن برگزیده شود از اواخر بهمن ماه آغاز شد. سریال مناسبتی «ز کردارها تا چه آید به چنگ» را عزیزا... حمیدنژاد و بهرام عظیم‌پور کارگردانی می کنند.